

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

10. prosinca 2020.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 44/2001 – Članak 15. stavak 1. – Nadležnost nad potrošačkim ugovorima – Pojam potrošač – Ugovor o igri pokera sklopljen na internetu između fizičke osobe i priređivača igara na sreću – Fizička osoba koja se uzdržava igrajući internetski poker – Znanje koje ta osoba posjeduje – Redovitost djelatnosti”

U predmetu C-774/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputilo Vrhovno sodišče (Vrhovni sud, Slovenija), odlukom od 5. rujna 2019., koju je Sud zaprimio 22. listopada 2019., u postupku

A. B.,

B. B.

protiv

Personal Exchange International Limited,

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen, predsjednik vijeća, M. Safjan (izvjestitelj) i N. Jääskinen, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za A. B. i B. B., R. Kokalj, *odvetnik*,
- za slovensku vladu, J. Morela, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, M. Heller i B. Rous Demiri, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: slovenski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 15. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između A. B. i B. B., dviju fizičkih osoba s domicilom u Sloveniji i Personal Exchange International Limiteda (u daljnjem tekstu: društvo PEI), trgovačkog društva sa sjedištem na Malti, u vezi s iznosom koji je društvo PEI zadržalo u okviru ugovora o igri pokera sklopljenom na internetu.

Pravni okvir

- 3 Uredba br. 44/2001 stavljena je izvan snage Uredbom (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289. i ispravci SL 2014., L 160, str. 40. i SL 2016., L 202, str. 57.). Međutim, osim određenih njezinih odredaba, ta potonja uredba je na temelju svojeg članka 81. primjenjiva tek od 10. siječnja 2015. Zato se, imajući u vidu vrijeme nastanka činjenica u glavnom postupku, na njega i dalje primjenjuje Uredba br. 44/2001.
- 4 U uvodnim izjavama 11. do 13. Uredbe br. 44/2001 navedeno je:
 - „(11) Propisi o nadležnosti moraju biti izuzetno predvidljivi i utemeljeni na načelu da se nadležnost uglavnom utvrđuje prema domicilu tuženika, pri čemu takva nadležnost mora uvijek postojati, osim u nekim točno određenim slučajevima, u kojima je zbog predmeta spora ili autonomije stranaka opravdana neka druga poveznica. Domicil pravne osobe mora biti autonomno utvrđen kako bi zajednička pravila bila transparentnija i kako bi se izbjegli sukobi nadležnosti.
 - (12) Osim domicila tuženika, trebale bi postojati alternativne osnove za utvrđivanje nadležnosti, utemeljene na bliskoj vezi između suda i postupka ili radi olakšavanja ispravnog suđenja.
 - (13) Kad je riječ o osiguranju, potrošačkim ugovorima i zapošljavanju, slabija strana u sporu trebala bi biti zaštićena propisima o nadležnosti tako da oni više pogoduju zadovoljavanju njezinih interesa nego što to omogućuju opći propisi.”
- 5 U skladu s člankom 2. stavkom 1. te uredbe, koji se nalazi u poglavlju II., odjeljku 1. te uredbe, naslovljenom „Opće odredbe”:

„Uz poštovanje odredaba ove Uredbe, osobama [osobe] s domicilom u nekoj državi članici sudi se [mogu biti tužene] pred sudovima te države članice, bez obzira na njihovo državljanstvo.”
- 6 Članak 3. stavak 1. navedene uredbe, koji se nalazi u navedenom odjeljku 1., predviđao je:

„Protiv osoba s domicilom u državi članici može se podnijeti tužba pred sudovima druge države članice samo na temelju pravila iz odjeljaka 2. do 7. ovog poglavlja.”

- 7 U skladu s člankom 5. točkom 1. podtočkom (a) te uredbe, koji se nalazi u poglavlju II., odjeljku 2., naslovljenom „Posebna nadležnost“:

„Osoba s domicilom u državi članici može u drugoj državi članici biti tužena:

1. (a) u stvarima koji [koje] se odnose na ugovore [ako je predmet postupka ugovor ili zahtjevi iz ugovora], pred sudom u mjestu u kojemu treba biti izvršena obveza [u kojemu je obveza izvršena ili treba biti izvršena]”.

- 8 Članak 15. Uredbe br. 44/2001, koji je dio odjeljka 4., naslovljenog „Nadležnost nad potrošačkim ugovorima”, iz njezina poglavlja II., određivao je:

„1. U stvarima koji [koje] se odnose na ugovor koji sklapa osoba – potrošač, u svrhe za koje se može smatrati da su izvan njezine profesionalne djelatnosti, nadležnost se utvrđuje odredbama ovog odjeljka, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 4. i članka 5. točke 5., ako:

- (a) je riječ o ugovoru o kupoprodaji robe s obročnom otplatom cijene; ili
- (b) je riječ o ugovoru o zajmu s obročnom otplatom ili o ugovoru o bilo kakvom drugom obliku kredita, sklopljenim za financiranje prodaje robe; ili
- (c) u svim drugim slučajevima, ako je ugovor sklopljen s osobom koja se bavi trgovačkom ili profesionalnom aktivnošću u državi članici u kojoj potrošač ima domicil ili ako na bilo koji drugi način usmjerava takvu aktivnost prema toj državi članici ili prema većem broju država uključujući i tu državu članicu, a ugovor pripada u područje takvih aktivnosti.

[...]”

- 9 Člankom 16. stavkom 1. te uredbe, koji se nalazi u navedenom odjeljku 4., bilo je određeno:

„Potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne stranke bilo pred sudovima države članice u kojoj ta stranka ima domicil, bilo pred sudovima mjesta u kojemu potrošač ima domicil.”

- 10 U skladu s člankom 17. te uredbe, koji se nalazi u istom odjeljku 4.:

„Odstupanje od primjene odredaba ovog odjeljka moguće je samo dogovorom:

1. koji je sklopljen nakon nastanka spora; ili
2. koji potrošaču omogućuje pokretanje postupka pred sudovima koji nisu navedeni u ovom odjeljku; ili
3. koji su postigli potrošač i druga ugovorna stranka, pri čemu obje stranke imaju domicil ili uobičajeno boravište u istoj državi članici u trenutku postizanja dogovora, i kojim se nadležnost prenosi na sudove te države članice, pod uvjetom da takav dogovor nije u suprotnosti s pravom te države članice.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 11 Društvo PEI, koje nudi internetske usluge igara na sreću na internetskoj stranici www.mybet.com, usmjerava svoju poslovnu djelatnost među ostalim prema Sloveniji.

- 12 Osoba B. B. otvorila je korisnički račun na toj stranici te je prilikom toga morala prihvatiti opće uvjete koje je društvo PEI utvrdilo jednostrano, bez mogućnosti utjecaja na sastavljanje ili eventualnu naknadnu izmjenu navedenih uvjeta, kojima je među ostalim bilo propisano da su sudovi Republike Malte nadležni za rješavanje eventualnih sporova koji se odnose na ugovorne odnose.
- 13 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da je tijekom razdoblja od 31. ožujka 2010. do 10. svibnja 2011., osoba B. B. zaradila oko 227 000 eura igrajući poker na navedenoj stranici. Društvo PEI je 10. svibnja 2011. blokiralo korisnički račun osobe B. B. te je zadržalo taj iznos uz obrazloženje da je osoba B. B. navodno povrijedila pravilnik o igri koji je utvrdilo društvo PEI time što je otvorila dodatni korisnički račun za koji se koristila imenom i podacima osobe A. B.
- 14 U svibnju 2013. osoba B. B. podnijela je u prvom stupnju tužbu slovenskim sudovima protiv društva PEI radi toga da mu potonje vrati navedeni iznos.
- 15 Osoba B. B. opravdala je nadležnost slovenskih sudova pozivajući se na svoje svojstvo potrošača, na temelju kojeg može podnijeti tužbu sudu u mjestu u kojem ima domicil, u skladu s člankom 16. stavkom 1. Uredbe br. 44/2001.
- 16 Društvo PEI tvrdi da je navedena tužba nedopuštena ističući da slovenski sudovi nisu nadležni za rješavanje spora u glavnom postupku. Zbog činjenice da je osoba B. B. profesionalni igrač pokera, što je prema tome lišava zaštite koja se dodjeljuje potrošačima, samo su sudovi Republike Malte, na čijem području se nalazi sjedište društva PEI, nadležni za rješavanje spora u glavnom postupku.
- 17 Slovenski prvostupanjski sud je, s jedne strane, potvrdio nadležnost slovenskih sudova, imajući u vidu mjesto domicila osobe B. B., smatrajući da je ona postupala kao potrošač kad je otvorila svoj korisnički račun na internetskoj stranici društva PEI i, s druge strane, prihvatio tužbu osobe B. B.
- 18 Društvo PEI je podnijelo žalbu na presudu slovenskog prvostupanjskog suda slovenskom žalbenom sudu, koji je potvrdio tu presudu. Društvo PEI je stoga podnijelo reviziju sudu koji je uputio zahtjev, Vrhovnom sodišću (Vrhovni sud, Slovenija). Postupak pred tim sudom odnosi se samo na osobu B. B., jer je postupak koji se odnosi na osobu A. B. pravomoćno okončan.
- 19 Pitajući se može li se nadležnost za rješavanje spora u glavnom postupku dodijeliti slovenskim sudovima, imajući u vidu domicil osobe B. B., ili su s obzirom na sjedište društva PEI nadležni malteški sudovi, sud koji je uputio zahtjev smatra da odgovor na to pitanje ovisi o tome može li se smatrati da je osoba B. B. s društvom PEI sklopila ugovor kao „potrošač, u svrhe za koje se može smatrati da su izvan njezine profesionalne djelatnosti”, u smislu članka 15. stavka 1. Uredbe br. 44/2001.
- 20 U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev navodi, s jedne strane, da je osoba B. B. morala prihvatiti opće uvjete koje je društvo PEI jednostrano utvrdilo, tako da je ekonomski slabija i pravno manje iskusna nego njezin suugovaratelj, da svoju djelatnost igrača pokera nije registrirala kao profesionalnu djelatnost, da je nije nudila trećima kao uslugu uz naplatu i da nije imala sponzora. S druge strane, od 2008. se uzdržava s dobiti proizišle iz igranja pokera te je u prosjeku igrala poker devet sati po radnom danu.
- 21 Usto, doslovno tumačenje članka 15. stavka 1. Uredbe br. 44/2001 nije jednoznačno, s obzirom na to da određene jezične verzije te odredbe sadržavaju dodatne elemente u pogledu pojma „profesionalna djelatnost”, koji mogu dovesti do različitih tumačenja, poput izraza u engleskom jeziku „*trade*”, koji upućuje na razmjenu robe ili usluga, ili izraza u slovenskom jeziku „*pridobitna dejavnost*”, koji podrazumijeva tehnički i ekonomski aspekt stjecanja novčanih sredstava, u smislu stjecanja materijalnih dobara.

- 22 U tim je okolnostima Vrhovno sodišče (Vrhovni sud) odlučilo prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 15. stavak 1. Uredbe br. 44/2001 tumačiti na način da se kao ugovor koji je potrošač sklopio u svrhe za koje se može smatrati da su izvan njegove profesionalne djelatnosti može kvalificirati i ugovor o igri internetskog pokera, koji je pojedinac sklopio na daljinu sa stranim priređivačem internetskih igara, i koji podliježe općim uvjetima ugovora tog priređivača, u slučajevima u kojima se pojedinac nekoliko godina uzdržavao prihodima koje je na taj način ostvario ili dobio od igre pokera, iako nije službeno registriran za takvu djelatnost i, u svakom slučaju, ne nudi tu djelatnost trećim osobama na tržištu kao uslugu uz naplatu?”

O prethodnom pitanju

- 23 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 15. stavak 1. Uredbe br. 44/2001 tumačiti na način da fizička osoba s domicilom u državi članici koja je, s jedne strane, s društvom sa sjedištem u drugoj državi članici sklopila ugovor o igri internetskog pokera, koji sadržava opće uvjete koje je utvrdilo potonje društvo, i s druge strane, nije službeno registrirala takvu djelatnost niti je takvu uslugu nudila trećima uz naplatu, gubi svojstvo „potrošača”, u smislu te odredbe, kada ta osoba tu igru igra mnogo sati dnevno i iz te igre ostvaruje znatnu dobit.
- 24 U tom pogledu najprije valja podsjetiti na to da je članak 15. stavak 1. te uredbe odstupanje kako od općeg pravila nadležnosti propisanog u članku 2. stavku 1. te uredbe, koji nadležnost dodjeljuje sudovima države članice u kojoj tuženik ima domicil, tako i od pravila posebne nadležnosti u pogledu ugovora, propisanog u članku 5. točki 1. iste uredbe, prema kojem je nadležan sud u mjestu u kojemu je obveza koja je predmet postupka izvršena ili treba biti izvršena. Stoga taj članak 15. stavak 1. nužno treba tumačiti usko, tako da ne može dovesti do tumačenja kojim se prekoračuju granice slučajeva koji su izričito predviđeni navedenom uredbom (presude od 14. ožujka 2013., Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, t. 26., i od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 27.).
- 25 Zatim, valja navesti da se članak 15. stavak 1. Uredbe br. 44/2001 primjenjuje ako su ispunjene tri pretpostavke, i to, kao prvo, da je jedna ugovorna strana potrošač koji djeluje u kontekstu za koji se može smatrati da je izvan njegove profesionalne djelatnosti, kao drugo, da je ugovor između takvog potrošača i poslovnog subjekta doista sklopljen i, kao treće, da takav ugovor ulazi u jednu od kategorija iz stavka 1. točaka (a) do (c) navedenog članka 15. Te pretpostavke moraju se kumulativno ispuniti pa, ako jedna od te tri pretpostavke nije ispunjena, nadležnost se ne može zasnovati prema pravilima o potrošačkim ugovorima (presuda od 23. prosinca 2015., Hobohm, C-297/14, EU:C:2015:844, t. 24. i navedena sudska praksa).
- 26 U predmetnom slučaju, kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, postavljeno pitanje odnosi se na prvu od tih triju pretpostavki, u dijelu u kojem se odnosi na pitanje ima li osoba B. B. svojstvo „potrošača” koji djeluje u okviru onoga za što se može smatrati da je izvan njegove profesionalne djelatnosti.
- 27 Kad je riječ o razlikama koje prema navodu suda koji je uputio zahtjev postoje u određenim jezičnim verzijama članka 15. stavka 1. Uredbe br. 44/2001 zbog dodavanja dodatnih elemenata, među ostalim, u slovenskoj verziji, pojmu „profesionalna djelatnost”, valja podsjetiti na to da u skladu s ustaljenom sudskom praksom, formulacija neke odredbe prava Unije upotrijebljena u jednoj od jezičnih verzija ne može služiti kao jedina osnova tumačenja te odredbe niti joj se može dati prednost u odnosu na druge jezične verzije. Naime, nužnost ujednačene primjene i stoga ujednačenog tumačenja akta Unije isključuje da se on razmatra izdvojeno u jednoj od svojih jezičnih verzija, nego, naprotiv, zahtijeva njegovo tumačenje s obzirom na opću strukturu i svrhu propisa kojeg je dio (presuda od 8. lipnja 2017., Sharda Europe, C-293/16, EU:C:2017:430, t. 21. i navedena sudska praksa).

- 28 U tom kontekstu Sud je pojasnio da pojam „potrošač”, u smislu članaka 15. do 17. Uredbe br. 44/2001 valja tumačiti na autonoman način, polazeći ponajprije od sustava i ciljeva te uredbe, radi osiguranja njezine jedinstvene primjene u svim državama članicama (presuda od 6. rujna 2012., Mühlleitner, C-190/11, EU:C:2012:542, t. 28. i navedena sudska praksa).
- 29 Osim toga, imajući u vidu odstupajuću prirodu pravila o nadležnosti navedenih u navedenim člancima 15. do 17., taj pojam treba usko tumačiti, uzimajući u obzir položaj te osobe u određenom ugovoru, u vezi s njegovom prirodom i svrhom, a ne subjektivan položaj te iste osobe, pri čemu se jedna te ista osoba može smatrati potrošačem u okviru određenih transakcija, a gospodarskim subjektom u okviru drugih (vidjeti u tom smislu presudu od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 27. i 29. i navedenu sudska praksu).
- 30 Sud je iz toga zaključio da su samo ugovori koji su sklopljeni izvan svake profesionalne djelatnosti ili svrhe i neovisno o njoj, s jedinim ciljem zadovoljavanja vlastitih pojedinačnih privatnih potrošačkih potreba, obuhvaćeni posebnim uređenjem predviđenim navedenom uredbom u području zaštite potrošača kao stranke koja se smatra slabijom, dok takva zaštita nije opravdana u slučaju ugovora kojeg je cilj profesionalna djelatnost (presuda od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 30. i navedena sudska praksa).
- 31 Iz toga slijedi da se posebna pravila o nadležnosti iz članaka 15. do 17. Uredbe br. 44/2001 u načelu primjenjuju samo ako svrha predmeta ugovora koji su stranke sklopile nije profesionalna uporaba predmetne robe ili usluge (presuda od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 31. i navedena sudska praksa).
- 32 S obzirom na ta razmatranja valja ispitati može li se fizičkoj osobi odbiti svojstvo „potrošača” u smislu članka 15. stavka 1. Uredbe br. 44/2001, zbog čimbenika kao što su visina iznosa osvojenih u okviru igranja pokera, koji toj osobi omogućuju da se uzdržava od te dobiti te znanje koje navedena osoba posjeduje i redovitost djelatnosti.
- 33 Kao prvo, kad je riječ o okolnosti koju navodi sud koji je uputio zahtjev, prema kojoj dobit proizišla iz igranja pokera u predmetnom slučaju osobi B. B. omogućava da se uzdržava od 2008., valja istaknuti da područje primjene članaka 15. do 17. te uredbe nije ograničeno na posebno određene iznose (vidjeti u tom smislu presudu od 3. listopada 2019., Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, t. 50. i navedenu sudska praksu).
- 34 Iz toga slijedi da okolnost da je osoba B. B. zaradila znatan iznos zahvaljujući igranju pokera nakon sklapanja ugovora s društvom PEI nije sam po sebi odlučujući element za njezinu kvalifikaciju „potrošačem” u smislu Uredbe br. 44/2001.
- 35 Naime, kad bi se članci 15. do 17. te uredbe tumačili na način da se ne primjenjuju na ugovor o uslugama koje dovode do znatne dobiti, pojedinac ne bi mogao znati – s obzirom na to da navedena uredba ne utvrđuje prag iznad kojeg se određeni iznos povezan s ugovorom o uslugama smatra znatnim – hoće li uživati zaštitu koju nude te odredbe, što bi bilo protivno volji Unijina zakonodavca, izraženoj u uvodnoj izjavi 11. spomenute uredbe, u skladu s kojom bi pravila o nadležnosti trebala biti što predvidljivija (vidjeti po analogiji presudu od 3. listopada 2019., Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, t. 51.).
- 36 Nužnost osiguranja predvidljivosti pravila o nadležnosti od osobite je važnosti u okviru igre pokera, što je igra na sreću u kojoj postoji i rizik od gubitka uloženi iznosa i mogućnost zarade znatnih iznosa. Stoga ne bi bilo u skladu s tim ciljem koji slijedi Uredba br. 44/2001 određivati sudska nadležnost s obzirom na osvojeni ili izgubljeni iznos.
- 37 Kao drugo, društvo PEI ističe da je osobi B. B. njezino znanje djelomično omogućilo osvajanje znatnih iznosa od igranja pokera.

- 38 U tom pogledu, Sud je pojasnio da je pojam „potrošač” u smislu članka 15. stavka 1. Uredbe br. 44/2001, koji se definira kao suprotnost pojmu „gospodarski subjekt”, objektivne prirode i ne ovisi o stvarnom znanju i informiranosti dotične osobe (vidjeti u tom smislu presudu od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 39. i navedenu sudsku praksu).
- 39 Dakle, da znanje potrošača ovisi o znanjima i informacijama koje ugovorna stranka posjeduje u određenom području, a ne o okolnosti je li cilj ugovora koji je sklopio zadovoljenje njegovih privatnih potreba, to bi dovelo do toga da se ugovorna stranka kvalificira kao potrošač s obzirom na svoj subjektivni položaj. Međutim, prema sudskoj praksi navedenoj u točki 29. ove presude, svojstvo „potrošača” osobe treba ispitati isključivo s obzirom na položaj te osobe u određenom ugovoru, uzimajući u obzir njegovu prirodu i svrhu (vidjeti u tom smislu presudu od 3. listopada 2019., Petruchová, C-208/18, EU:C:2019:825, t. 56.).
- 40 Stoga znanje u području kojem pripada sklopljeni ugovor pojedinca ne lišava svojstva „potrošača”, u smislu članka 15. stavka 1. Uredbe br. 44/2001 (vidjeti u tom smislu presudu od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 39.).
- 41 Kao treće, kad je riječ o razvoju ugovornog odnosa koji postoji između osobe B. B. i društva PEI, kao što je to navedeno u točki 29. ove presude, iz sudske prakse Suda proizlazi da kako bi se utvrdilo svojstvo „potrošača” neke osobe, valja uputiti na položaj te osobe u određenom ugovoru, u vezi s njegovom prirodom i svrhom.
- 42 U tom pogledu, na sudu koji je uputio zahtjev je da uzme u obzir eventualni daljnji razvoj uporabe tijekom dužeg razdoblja usluga koje pruža društvo PEI. Naime, korisnik takvih usluga mogao bi se pozvati na svojstvo „potrošača” samo ako u bitnome neprofesionalno korištenje tim uslugama, za koje je prvotno sklopio ugovor, nije naknadno steklo u bitnome profesionalni karakter (vidjeti u tom smislu presudu od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 37. i 38.).
- 43 Kao četvrto, kad je riječ o redovitosti s kojom osoba B. B. igra internetski poker, iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da on tome posvećuje prosječno devet sati po radnom danu.
- 44 Iako pojmove koji se koriste u Uredbi br. 44/2001, a posebno one iz članka 15. stavka 1. te uredbe, valja samostalno tumačiti, polazeći ponajprije od sustava i ciljeva navedene uredbe, radi osiguranja njezine jedinstvene primjene u svim državama članicama, kao što je to navedeno u točki 28. ove presude, potrebno je, kako bi se osigurala usklađenost s ciljevima koje je zakonodavac Unije želio postići u području ugovora koje sklapaju potrošači, kao i koherentnost prava Unije, također uzeti u obzir pojam „potrošač” iz drugih propisa prava Unije (presuda od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 28.).
- 45 U tom pogledu u okviru tumačenja Direktive 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”) (SL 2005., L 149, str. 22.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 8., str. 101. i ispravak SL 2016., L 332, str. 25.) i Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2011., L 304, str. 64.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 8., str. 260.) Sud je presudio da redovitost djelatnosti može biti element koji valja uzeti u obzir za kvalifikaciju „trgovcem” kao suprotnost pojmu „potrošač” (vidjeti u tom smislu presudu od 4. listopada 2018., Kamenova, C-105/17, EU:C:2018:808, t. 37. i 38.).

- 46 Međutim, s jedne strane, redovitost djelatnosti jedan je od elemenata među drugima koji treba uzeti u obzir i sam po sebi ne određuje kvalifikaciju koju treba primijeniti u pogledu fizičke osobe s obzirom na pojam „trgovac” (vidjeti u tom smislu presudu od 4. listopada 2018., Kamenova, C-105/17, EU:C:2018:808, t. 39.).
- 47 Ponajprije i s druge strane, djelatnost o kojoj je riječ u glavnom postupku razlikuje se od one o kojoj je bila riječ u predmetu koji je doveo do presude od 4. listopada 2018., Kamenova (C-105/17, EU:C:2018:808), u tome što se potonja odnosila na prodaju robe.
- 48 Iako se glavni predmet u biti odnosi na djelatnost koja se može kvalificirati kao redovita, ona međutim ne dovodi do prodaje robe ili pružanja usluga, kao što to navodi sud koji je uputio zahtjev. Naime, iz naznaka koje je pružio taj sud proizlazi da osoba B. B. trećima ne nudi usluge povezane s aktivnošću igranja pokera i nije službeno registrirala tu djelatnost.
- 49 U tom kontekstu stoga je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, je li, s obzirom na sve činjenične elemente glavnog predmeta, osoba B. B. stvarno djelovala izvan bilo koje profesionalne djelatnosti i neovisno o njoj, i da iz toga izvuče zaključke u pogledu njezine kvalifikacije „potrošačem”, u smislu članka 15. stavka 1. Uredbe br. 44/2001. Za potrebe te kvalifikacije, elementi poput iznosa dobiti proizišle iz igranja pokera, eventualna znanja ili stručnost te redovitost dotične osobe kao igrača pokera kao takvi ne dovode do toga da ta osoba gubi svojstvo „potrošača”, u smislu te odredbe.
- 50 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti da članak 15. stavak 1. Uredbe br. 44/2001 treba tumačiti na način da fizička osoba s domicilom u državi članici koja je, s jedne strane, s društvom sa sjedištem u drugoj državi članici sklopila ugovor o igri internetskog pokera, koji sadržava opće uvjete koje je utvrdilo potonje društvo, i s druge strane, nije službeno registrirala takvu djelatnost niti je takvu uslugu nudila trećima uz naplatu, ne gubi svojstvo „potrošača”, u smislu te odredbe, čak i kada ta osoba tu igru igra mnogo sati dnevno, posjeduje široko znanje i iz te igre ostvaruje znatnu dobit.

Troškovi

- 51 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

Članak 15. stavak 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da fizička osoba s domicilom u državi članici koja je, s jedne strane, s društvom sa sjedištem u drugoj državi članici sklopila ugovor o igri internetskog pokera, koji sadržava opće uvjete koje je utvrdilo potonje društvo, i s druge strane, nije službeno registrirala takvu djelatnost niti je takvu uslugu nudila trećima uz naplatu, ne gubi svojstvo „potrošača”, u smislu te odredbe, čak i kada ta osoba tu igru igra mnogo sati dnevno, posjeduje široko znanje i iz te igre ostvaruje znatnu dobit.

Potpisi